

Selmeczbányai Híradó.

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Elofizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 ..
Negyed évre	1 ..

Egyes szám ára 10 krajczár.

Felolvasó szerkesztő és kiadó:

VORÓSFERENCZ.

Lapfőmunkás:

JOERGES ÁGOST. ÖZV. ÉS FIA

A lapot illető szellemi közlemény valamint az anyagi rész is a kiadóhivatallal szemezendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DÍJA:

100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett 100 szónál 50 krral több

Megj. Hirdetéseik megállapodás szerint számítatnak.

Nyilt-tér három hasábos sorát 10 kr.

Bélyegdij minden hirdetésért 30 kr.

== Kéziratok nem adtnak vissza. ==

Elhagyott kisdedeink érdekében.

Most hogy a lelenezkedés, jobban mondva az elhagyott kisdedeink ellátásának ügye ismét napi rendben van, és reméljük le sem kerül, míg valami igazán hasznosat és észszerűt nem tesszünk erejükben, jó lesz egy kissé szemügyre venni a dolgot, nehogy a közvélemény lelkiismerete újlag néhány jóhangzása közmondással és látszólagos eszelekedéttel elszenderedjék.

Édes hazánk a frázisok hazája, a ki ilyenekhez ért, azt megbánuljuk, s ha kellő kitartással bízi, akkor nagy ember lesz belőle. Két különösen zsiros termoföldje van a nagy kongasú szavaknak, ezek a moralé és a jótékonyaság.

Elhagyott kisdedeinknek, sajnos még ezeknek számáján kell nyomorogniok, az igazí, tiszta humanus buzájából még alig jut nekik néhány szem.

A moralé kuruczvitézei azt mondják, hogy a kisdedeink elhagyatását a szülők bűné okozza, tehát nem szabad a bűnt istápolni az által, hogy a gyermekekkel való ügyet, bajt a társadalom a szüléktől elvogy, mert ezzel csak a bűnözést megkönnyíti illetve partfogolja.

A mióta kétségtelen számadatokból tudjuk, hogy mily rossz belatása van a szegénységnek a családi életre, a házasságkötések, szülétek és gyermekek elbalázolásának számára, úgy hogy akár csak egy ily éledvezőtlen körülménynek, például a konyérmedrágasáslának is kimutatható rossz hatása van, azóta az erkölcsiesség frazsurjei kissé elcsendesedtek, és nem tiltakoznak az ellen, hogy legalább az elhagyott gyermekekről gondoskodjanak a társadalom.

Ó gondok jön el az igaz szónak, a való beismerésének az ideje, mert csak akkor fog megkezdődni a segítség. A helyzet megváltozása első sorban jó statisztikára volna szükség. Pedig ez open a gyermekek dolgában a legmegbízhatatlanabb. Az elvetések statisztikája (kivéve a fővárosban) nem ér egy fakóvát, valamint a gyermekek elhalálozásának okairól való sem. Nem esoda, a mikor nagyon sok helyütt harangozók meg tanítók „kémlik“ a halókat. És hogyha még száz oly rendeletet ad ki a belügyminister, mint minap, mely az idevágó törvények és rendeletek szigorú betartására utasítja a hatóságokat (ez is eléggé jellemzi az állapotokat), hát biz az esat, futibuszra való papír marad. Mig az emberek is természetesen a gyermekek életét és egészségét hathatósan védő törvények és intézmények luján vagyunk, legalább olyanok luján, melyek az állatokat tényleg megvédik. Szociális viszonyainkra jellemző, hogy míg minden garas vagyont ezernyi paragrafus és az egész hatalmi apparátus megvéd, addig az orvos országosget és életét védő intézkedéseit még a falu bíraja is felvállaló veszi s a fogantatástatt attól teszi függőge, ha az a szolgabíró urnak böles beállítását is elnyerni szerencsés volt.

De hát az általános gravámenektől térjünk vissza szűkebb tárgyunkra. Tehát vajjon nincs e módunk e proletár kisdedeink sorsán enyhíteni? Egyelőre gyökeresen, semmi esetre sem. Mert nem szüntethetjük meg az okokat, melyek a nyomorságot folyton folytatást előidézik, sőt fokozzák. De hát ezerszeri legalább a memnye lehet, az elhagyott kisdedeink segíteni, őket felnevelni? Korunk szellemében legjobban elkerüljük a frázisokat, ha üzleti szempontból fogjuk fel az ügyet. Az ember porteká, mely több kevesebb pénzben kifejezhető értéket képvisel, nálunk rendkívül keveset. De utóegyre nemcsak a vagyon adozik, hanem a munkás ember is, a rendelt porteká pedig pénzbe kerül, azt külön kell kezelni és elraktározni, a korházakban és börtönökben. Tehát minél többet mentünk meg, s ezt mindjárt a legelejen kell jól kezdenünk is azt minden bortermelő tudja annál jobb es ha már egyből nem lehet, hát jobb kevesebbet gondosni, mint sokat fökeletlenül kezelni.

Csak annyi gyermekről gondoskodjunk, a hányat jól el tudunk látni, ez a terve az „Országos lelenezház“ egyesületnek, mely alig egy éve kezdte meg hazafias működését; a fővárosnak színe java részt vesz a mozgalomban. Szerte küldte az egész országban felhívását a minék eredménye eddigéig az, hogy vagy 1400 tagja 10,000 frt alapítkeje van és körülbelül 4000 frt évi jövedelemre számított. Mindez édes kevés, de mégis elég arra, hogy vagy 25—30 gyermekről gondoskodjék.

És ezt miharább, egy-két hónap alatt meg akarja kezdeni és ez lesz az első lelenezház fővárosunkban, melybe a szegény elhagyott gyermekeket, tekintet nélkül eredetükre és vidékre, föl fogják venni, és dajkaságba kiadni a vidékre a legszorgorbb ellenőrzés és felügyelet alatt.

Az „Országos lelenezház egyesület“ igazgatósága kérve kéri az igaz emberbarátokat és hazafiakat, hogy nemes törekvésset támogassák, a szerte küldött aláírás ilyeket haladektalanul az egyesületi irodájába (Budapest VIII. kerpesi-út 41.) beküldjék, hogy minél több ártatlan kisdedelet lehessen megmenteni. A tagsági díj oly kicsi, rendestag évi 2 frtot, pártolótag évi 5 frtot fizet, alapítótág egyszer es mindenkorra 50 frtot, alapítványos pedig legalább 300 frtot, úgy hogy a szegény ember is részt vehet az egető hazafias szükséglet megoldásában.

Azutan rendkívül szükséges volna hogy az ország minden vidéken fókogyesületek alakuljanak s az alapszabályok 12 § értelmében 20 tag ezt mármegtelési. Rendkívül szolgálatot tesz az ügynek az a lelkes honleány vagy hazafi, a ki ilyen fókogyesületnek alapítására vállalkozik saját vidéken s ezt az igazgatóságunk bejelent. Ennek a vidék is hasznát látja, mert a hol fókogyesület van, ott a tagok felügyelete alatt lelenezgyermekeket lehetne elhelyezni és fölnevelni. Mert a tagok nemcsak pénzzel járulnak a ezlőhöz hanem hivata

TÁRCSA.

Jókai Mór.

A francia esprit-nek köszönhetjük ezt a szellemes axiomát: „Mondd meg hogy mit eszel, és én megmondom hogy ki vagy.“ Ennek a szellemes mondásnak analógiájában mi is azt írhatjuk ezikkünk főmottónak: „Mondd meg, hogy ünnepsz, és én megmondom, hogy mennyit érsz.“

Ebben az országban talán még sohasem kínálkozott olyan fényes alkalom bizonyítani, hogy a nemzet ünnepelhet nagyságát, miképen örvendhet azon, hogy az ország génusza egyik fekkölt gyermekeiben számára is mennyi díszeséget szerzett, mint most, a mikor arról van szó, hogy mindannyiunk fényességét írótalmunk egyik legkimagaslóbb alakját Jókai Mór jübilajtuk.

Elő alkalom ez arra, hogy a nemzet bizonyítsa, egy elő költőjével szemben, az elismerés és hódolat lelkeiben gyökeredző tudatait, és ez egyszer ne akkor nyujtsa a bábért, a mikor az a kinek fejeire akarja tüzni, már nem szűkírethet a nemzeti elismerés meleg, élető fényében, hanem a mikor meg maga is a régi történetlen erőben az ifjúság minden varázsával ay úgy, mint ötven évvel ezelőtt újból és újból lerohatja közsőnetet a hálaert.

Az a lángész a kit ünneplünk, a kinek hátánkat lerójuk, a kinek hódolatunkat bemutatjuk, a kinek hosszú életet könyörgünk az Istentől: Jókai Mór meg köztünk el, meg részese a mi örömeinknek, és nekünk megadott, hogy mint halas kortársai elebe álljunk a mikor szakadatlan írói munkálkodásának ötven éves jüblemuát megtünneplni, mondván: Nagy kincsessel ajándékoztál meg bennünket, és mi nem vagyunk érte háladatlanok. Egy egész könyvtárt írtal a számunkra,

nevvel tisztelt, és nagybecsűli az egész világ és az a glória a mely homlokodon csekedik, mireánk is jutat néhány sugarat, és a te diadalod a mi diadalunkat jeleníti.

Nos hát miutának meg, hogy a mikor egy igazán nagy költőnek jubileumát historai nevezetességű ünneppé akarjuk tenni akkor nem elegszünk meg azzal a külső fényvel azzal a tartalmatlan lelkesedéssel, a mely eddigéig jü ünnepeinket és eddigéi ünnepeinket, karakterizálja. Marassuk meg hogy ez egyszer örömeinket elismerésünket, tisztelgetésünket és hálankat eszelekedetekkel is kifejezzük, és mesnek szavakkal.

Itt az alkalom, és Magyarország a melyet a külföld meg mindig szeret a kelethez számítani, szakíthat régi tradícióival, és örömeinek az erkölcsi alapot meg tudja adni. Arról van szó, hogy mi Jókai Mórnak jubileuma napján a nemzet honoráriumaópen százezer forintot nyújtunk át. Gondoljuk csak meg, hogy mi ez az összeg és mi volna ennek százszorosa is adhoz az ajándékhöz képest, a mit mi kapunk Jókai Mórtól? Megfizethető egy nemzet nagy férfiaknak csak megközelíthetőleg is azt a kincsset, a melylyel ő lett gazdagabb. Azok a boldog órák, a melyek bearanyozták ifjúságunkat, a mikor Jókai Mór egy-egy könyvének olvasásába mélyedtünk el, az a sok szellemi kincs, a melyet az ő költészetünk forrásából vittünk magunkkal az életbe, és mindazok az edes reminiscenziák a melyek lelkünkben a Jókai névvel vannak összerővva, megválthatók e aranyval, megjutalmazhatók e pénzzel, s ghalálhatók e szavai?

Tiszteletre méltó önzés az, hogy Jókai Mór a ki öt övtizeden keresztül nekünk dolgozott, és a mi gyönyörögeinkre fáradozva öszült meg, meg évek hosszú során át a miénknek akarjuk tudni. Gondatlan aggkört öhlajunk szerzeni annak a kinek pozísa meg mindig kiapudhatatlan, szelleme meg mindig alkot, hogy menin anyagi gondoktól az élet lehangleó pró-

zjától, ezentúl is megnyilatkozzék számunkra az ő genusza.

Százezer forintot adunk mi neki, és mi megkapjuk érte az ő összes műveit: egész könyvtárat az ő pártatlan szépségű es minden időkre szóló munkáinak. Az a nemzeti diszkidás, a melyet a jubileum alkalomával saját alá rendeznek, fogja az írodalomtörténetben megörökíteni a nemzet örömnapiját, és ugyszólván módjában van mindenkinek megváltani a maga helyét a jubileumban való részvételbe a kiadás egy-egy példányával. Modjában van mindenkinek hozzájárulni a jubilaris munka létrejöttéhez, és a díszleteldijhoz, melyet mint a nemzet honoráriumát nyújtnak majd át a koszorús költőnek. Szomorú volna már az is, hogyha ketelkednének e vállalkozás keresztívítteleben, szomorú és lesújtó volna már az a tudat is, hogy nem találkoznak Magyarországon ezer ember, a ki e diszkidás megrendeléseivel konkrét hozzájárul az ünnep sikerehez. Megserí az ennek a nemzetnek lelkesedő képességét és erkölcsi értékét, a ki csak feltetelezi is, hogy ilyen alkalomok a társadalom non lesz áldozatkész és vajjon találkozik e olyan küldöttség, a mely majdan pirulás nélkül járulhatna az ünnepeit költő színe elé, ha a részvétel most is csak szép szavakban, hangzatos frázisokban nyilvánkozzék meg?

Azért tehát újra es újra felhívjuk a közönség figyelmét a nemzeti ügyre, es felszólítjuk városunkat, és a társadalomunk vagyonszeres oszállyát a mozgalom legerősebb felkarolására. — mert a mulasztás és a közöny szegyet hoz minden magyar ember fejére, de különösen sújta azokat: a kik hazafias lelkesedéseiket minden alkalomkor gyönyörűen kizsíralkozott töstokban hangoztatják, de a mikor eszelekedetre kerül a sor, minemnek az első között, es arányában képességükhez, vagyoni viszonyaikhoz nem sietnek beszédeikben ígerteképen hangzó áldozatkészégüket a kellő formában beváltani.

HOTOP ERNŐ

agyagiparnéknk
 Budapest, V. Mezői-utca 70. sz.
 (Gulács és Müller gégyára) és
 Berlin W., Kurfürstenstrasse 122.
 a legelőnyösebb

Német bíró 67829 számadalom 70565 szarító berendezés osztrák-magyar számadalom

téglák, eszrepek, vakolatteglák, mindenmely agyagárúk és ezementkövek részére stb. igen előnyös a mi szállító készülékünket egybekötve, a téglának a prés alól közvetlen a szárítóba szállítására.

Uj telep részére tervek.

Gépberendezések kiválókép saját legújabb szerkezeti téglagépekhez, a legnagyobb munkaképességgel és legrövidebb szerkezettel. Hengerapóköszülék a zsiros és frissen ázott anyag részére, melyet a henger befogadni nem akar.

Iszapoló telepek.

A KOTÁNYI JÁNOS-féle TOJÁS-COGNAC

orvosi feltűgyelet mellett a legjobb és legfrissebb tojás-sárgájából készül. Méz hozzátevéle folytán kiválóan kellemes ízű és mint élvezeti és gyógyszer a közönséges cognac fölélti előnyvel bír.

Szíves tájékozas végett a szakakra menő elismerő okmányok közül csak az alábbi néhány hivatalos bizonyítványt van szerencsém közölni:

Cs. és kir. gazdasági vegyiskérleti intézet Bécs:

Miként a tisztes vizsgálat eredménye igazolja, a Kotányi-féle tojás cognachoz csak kifogástalan alkotrészek használtak fel; lábadozóknak és gyenge gyomruknak igen ajánlatos a tojás-cognac.

Cs. és kir. physiologiai vegyiskérleti intézet Klosterneuburgban:

A Kotányi-féle tojás-cognac különösen oly esetekben használható jó eredményel, a hol lényesebb tápanyagokkal kell az organismust ellátni.

Cs. és kir. Erzsébet császárnő kórház Bécsben:

A Kotányi-féle tojás-cognac nagy az orvosi, mint a chirurgical osztályban vizsgálat alá vétetett és kiválóan jótűnek, erőt adónak találunk.

Cs. és kir. Rókus kórház Bécsben:

A Kotányi-féle tojás-cognac nagyon jönnek bizonyult nehéz betegségeken.

Cs. és kir. I. sz. Katona kórház Bécsben:

A Kotányi-féle tojás-cognac-^{kal} megjelölt kisleletek különösen a nehéz betegségekből lábadozóknál, a nagyobb vérszűzések s egyéb lényesebb szervi anyagok pótlásánál igazoltak e szer kiválóságát.

Szt.-Rókus kolera kórház Budapestben:

A betegek igen könnyen emésztik meg a Kotányi-féle tojás-cognacot, különösen nők és gyermekek szívesen belevézik azt, mint a közönséges cognacot. Lábadozók számára különösen jó erősítő ital.

A bécsi „Medicinsche Presse“

A Kotányi-féle tojás-cognac a be-^{te}g-^gá-^lapó-^lás terén csakhamar állandó helyet fog elfoglalni.

A bécsi Medicinsche Wochenschrift:

A Kotányi-féle tojás-cognac nagy szol-^gá-^latát tenni van hivatva: tüdőgyulladásoknál, gyermekági láznál, koleraánál orbáncz, typhus, tüdőveszél. Magyarhoni vezérképviselet: Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 7. Győri Traxler Ferencz unál.

Főraktár Selmezbányán:

Sztankay Ferencz és fia gyógyszer-tárában

kaplató:

Walther testvérek czukrászdájában. 1-6

Zongorahangoló.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomásra hozni, hogy a mai naptól kezdve hosszabb ideig Selmezbányán szándékozom tartózkodni, s elvállalok zongorahangolást, bőrzést, átdolgozást. Képes vagyok a legrosszabb karban levő zongorát használhatóvá tenni. Feltételem kedvezők, mert főbörökvelem az, hogy a n. é. közönség teljes meglegedését kivívjam.

A vidéki megrendeléseket kérem ezimemre levelező-lapon Hamrák-féle vendéglőbe. Selmezbánya, 1893. évi november 25.

Práschek Alajos,
 zongorakészítő és hangoló.

1-3

Tea, rum, cognac, kávé,

KOVÁCS és MEZEY

tea- és rumnagykereskedők ajánlják saját londoni és fumei ügynősközeik által direct importált elsőrendű és válogatott

CHINA ÉS OROSZ

karaván tea nemeket,

szintgy

hamisítatlan jámaika-rumot,

utólérhetlen minőségű

brazíliai rumot.

Franzia és belföldi

COGNAC

csakis a legkiválóbb cégekétől.

KÁVÉ

válogatott minőségekben 4¹/₂ kilós posta-csomagokban bárhová díjmentesen.

— Kimerítő árjegyzékek kívánatra díjmentesen. —

BUDAPESTEN:

Főüzlet és iroda: Dorottya-utca 13. sz. Póközlét: Kerepesi-ut 6. sz. szállót Bieler Antal. Dreher Antal könyvnyai sörözője palacsintáinak főelárusító.

Felvezetés: A n. é. közönséget a saját érdekében figyelmeztetjük, hogy bevásárlásnál mindig csak elsőrangú megbízható cégekhez forduljon és magát hangzatos és olcsó árakkal esbítő hirdetések által tévúra ne vezettesse. 1-8

Minden egyes cikkünk jöszega és valódiságát teljes jóhalmat vállalunk.

Még nem felelt minőségűk tisztán önkök. — Vízszel békáknek külön árjegyzék.

Videki rendelmények pontosan postán vagy vasuton kívánat szerint küldetnek.

UJI UJI UJI

korszakalkotó a maga nemében!

Lippe Ödön tarna-mérai gyógyszerész egészen új összetételű „VENUS“ KÉZ ÉS ARSZKENŐCSE.

Ezen kenőcs felülmúl minden eddigi glicerinn és egyeből hasonló készítményeket. Rövid használat után eltávolítja a bőr tisztáltságát, mint szepit, májfoliot, cezmet stb. és a bőrnek igen kellemes és szép lüdeséget kölcsönöz. Fémét egyáltalában nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Használata nem okoz semmiféle faradságot vagy kellemetlenséget. A kezét és arczot lefekvés előtt csak egyszeren megmosunk és egy magyórónagyságú darab kenőcsöt mindaddig dörzsölünk rajta szét, míg az be nem ivódik. Zsírított nem hagy! az ágy nemű egészen tiszta marad, a mi pártalan a maga nemében.

Tessék egy próba megrendeléssel a mondottak igazságáról meggyőződni.

Egy tégely ára egy forint, mit előzetesen be lehet küldeni vagy utánvétellel.

Kapható. Sztankay F. és fia gyógyszer-tárában.

Lippe Ödön,

gyógyszerész.

Tarna-Méra, Hevesmegye.

3-10

CACAO-CHOCOLAT

MAESTRANI

ST. GALL (SUISSE)

OLCSÓ ÁRAK, KÖNNYEN OLDHATÓ

CACAO

LEGFINOMABB MINŐSÉG.

A COGNAC-JPARÓ
 Részvény-Társaság
 BUDAPESTI CZÉG
 KORONA-COGNAC

gyártmányai orvosi célcokra használ-
 tatnak és a következő egyetemi tanár
 urak által ajánlatnak:

Angyán, Kétli,
 Kézmárszky, Korányi,
 Kovács, Müller, Réczey,
 Stiller és Taffer.

Kapható Selmezbányán:
 Hell Jakabnál.

Almát és körtét

szállítók, és pedig friss almát 500 darabot kosárral vagy ládával együtt: 4 forint; 1000 darab: 7 forint; körtét téli fajt 500 darabot 6 forint 12 frtg. — A gyümölcs fajtái mentes — Türelmetlenség vagy előre beküldve az összegét.

Gyümölcs- és csomagkereskedőink árjegyzékétől adok.

BERGERER JÓZSEF,
 Gyümölcs-kereskedő.